

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ DSGE МОДЕЛЕЙ ДЛЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ЗОВНІШНЬОЇ СТІЙКОСТІ ЕКОНОМІКИ

Баженова О.В., к.е.н., доцент

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Поштовхом до розвитку динамічних стохастичних моделей загальної рівноваги або DSGE моделей стала поява статті Роберта Лукаса «Econometric Policy Evaluation: A Critique», яка побачила світ у 1976 році та основний постулат якої полягав у неспроможності розробки якісного прогнозу макроекономічних тенденцій при умові зміни економічної політики. Р.Лукас вважав, що структура економетричної моделі зумовлюється «правилами оптимальних рішень економічних агентів», які можуть змінюватися із зміною «структури часових рядів», тому «будь-які зміни політики систематично змінюватимуть саму структуру економетричних моделей» [1, с.41]. Вирішальне значення в контексті розвитку даного класу моделей також мала поява так званої «гіпотези раціональних очікувань», що в широкому розумінні полягає в оптимальному використанні індивідуумами або економічними агентами всієї наявної інформації для формування очікувань на майбутнє.

Першою спробою побудови динамічних стохастичних моделей загальної рівноваги була макроекономічна модель, розроблена Фінном Кідландом та Едвардом Прескоттом у 1982 році, в основі якої лежало мікроекономічне підґрунтя, зокрема, поведінка раціонального індивіда, який максимізує свою очікувану корисність (так звана модель реального ділового циклу) [2]. Джерелом збурень в даній моделі розглядався шок у технології.

Проте основним недоліком моделей реального ділового циклу вважають неврахування монетарних чинників макроекономічних коливань. В свою чергу неокейнсіанські моделі загальної рівноваги вже спиралися на жорстку мікроекономічну основу, враховуючи негнучкість цін й заробітної плати та недосконалість ринків товарів і праці, що розглядають як одну з найвагоміших причин появи коливань ділових циклів та відсутності нейтральності грошей [3, с.412].

На даний момент в науковій літературі налічується велика кількість праць, присвячених побудові динамічних стохастичних моделей загальної рівноваги. В цьому контексті доцільно відзначити ґрунтовні праці таких зарубіжних науковців, як М.Айхенбаум, Б.Бернанке, Р.Воутерс, М.Вудфорд, Дж.Галі, М.Гертлер, С.Гілхріст, М.Дель Негро, Ч.Еванс, Г.Кальво, Р.Кларіда, Л.Дж.Крістіано, Т.Моначеллі, Дж.Ротемберг, Ф.Сметс, Дж.Фернандез-Віллаверде, Ф.Шорфхайде та багатьох інших. Серед здобутків українських науковців необхідно виділити роботи Баженової Ю. [4] та Семко Р. [5], що присвячені побудові цих

моделей для економіки України з метою дослідження ефектів монетарної та фіскальної політики на показники функціонування економіки.

Проте даний клас моделей недостатньо широко застосовувався для дослідження зовнішньої стійкості економіки країн світу, наприклад, України. Тому, розглядаючи зовнішню стійкість економіки як здатність економічної системи повертатися у стан рівноваги в результаті відхилення від стану довгострокової рівноваги під впливом несприятливих зовнішніх збурень, представляється актуальним дослідження впливу зовнішніх шоків на малу відкриту економіку, що пов'язана із зовнішнім світом через міжнародну торгівлю та рух фінансового капіталу, за допомогою динамічної стохастичної моделі загальної рівноваги. В цьому аспекті основними зовнішніми збуреннями мають виступати наступні шоки: шок у світових цінах на товари традиційного експорту країни та нафтовий шок, шоки у світовому випуску та випуску країн-торгівельних партнерів, шоки у сукупному світовому споживанні та споживанні в країнах-партнерах, шоки у світовій процентній ставці та процентних ставках країн-партнерів, шоки в індексах споживчих цін країн-партнерів, шок умов торгівлі тощо.

Література:

1. Lucas R. Econometric Policy Evaluation: A Critique /R.Lucas // In Brunner, K.& Meltzer, A., «The Phillips Curve and Labor Markets», vol. 1, Carnegie-Rochester Conference Series on Public Policy, New York: American Elsevier, 1976. - pp. 19–46. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://people.sabanciuniv.edu/atilgan/FE500_Fall2013/2Nov2013_CevdetAkca/LucasCritique_1976.pdf
2. Kydland F.E., Prescott E.C. Time to Build and Aggregate Fluctuations / F.E. Kydland, E.C. Prescott //Econometrica. – 1982. - Volume 50. - Issue 6. - pp. 1345-1370.
3. Cantore C., Vasco J.G., Levine P., Pearlman J., Yang B. The Science and Art of DSGE Modelling: I – Construction and Bayesian Estimation / C.Cantore, J.G.Vasco, P.Levine, J.Pearlman, B.Yang //In Handbook of Research Methods and Applications in Empirical Macroeconomics edited by N.Hashimzade and M.A.Thornton, 2013. – 614 p.
4. Баженова Ю.В. Застосування динамічних стохастичних моделей загальної рівноваги для аналізу макроекономічної політики /Ю.В.Баженова //Актуальні проблеми економіки. – 2009. - №7(97). – с.261-266.
5. Semko R. Bayesian Estimation of Small-scale DSGE Model of the Ukrainian Economy / R.Semko // December 2011. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://mpra.ub.uni-muenchen.de/35215/1/MPRA_paper_35215.pdf